

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Київська міська військова
адміністрація**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)*

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та з метою захисту прав кожного на території України, відповідно до статей 3, 13 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Уповноваженим, співробітниками Секретаріату Уповноваженого спільно з представниками громадських організацій, без попереднього повідомлення про час і мету, здійснюються відвідування місць несвободи, до яких, серед іншого, відносяться заклади загальної середньої освіти.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, частиною а статті 37 Конвенції про права дитини, статтею 28 Конституції України, статтею 10 Закону України «Про охорону дитинства» закріплено заборону катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.

Зазначена заборона має абсолютний характер: жодні виняткові обставини, зокрема стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність або інший надзвичайний стан, не можуть бути виправданням катувань чи інших видів жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи

UB

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з

прав людини

№20406.2/26/39.2 від 16.10.2026

КЕП: Лубінець Д. В. 16.10.2026 12:57

6C9E48EB050893DA04000000E88D01007DF40600

покарання. Відповідно, в умовах воєнного стану держава та керівництво дитячих закладів зобов'язані вживати належних організаційних, управлінських та практичних заходів для недопущення погіршення умов проживання, виховання, навчання та розвитку дітей, забезпечення їх безпеки, захисту прав і законних інтересів, а також створення умов, що відповідають принципу найкращих інтересів дитини.

Під час відвідування Навчально-реабілітаційного центру № 21 Оболонського району м. Києва (далі – центр, заклад, установа) 29.09.2026 групою НПМ виявлено порушення прав і свобод людини і громадянина, а також суттєві недоліки в організації діяльності закладу, що потребують невідкладного реагування та вжиття дієвих заходів для їх усунення. Детальний опис встановлених порушень викладено у звіті за результатами відвідування, що додається.

У порушення пункту 6 розділу III Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25 (далі – Правила експлуатації), у закладі, у тому числі у приміщеннях укриттів, окремі переносні вогнегасники розміщені на підлозі без використання кронштейнів, пожежних щитів, стендів, підставок, спеціальних тумб або пожежних шаф. Окрім того, на окремих вогнегасниках відсутнє належне маркування, яке дозволяє підтвердити дату проведення останнього технічного обслуговування, водночас в журналі обліку вогнегасників відсутні систематичні записи про проведення їх щомісячних оглядів, що порушує вимоги пункту 10 розділу III Правил експлуатації. Відомості в журналі обліку вогнегасників про повернення з технічного обслуговування внесені лише щодо частини вогнегасників, при цьому на окремих оглянутих вогнегасниках відсутні етикетки підприємства з технічного обслуговування вогнегасників (ПТОВ), що суперечить пункту 13 Правил експлуатації.

За наявною у медичній документації педіатра інформацією у центрі перебувають 10 дітей, які потребують дієтичного харчування, зокрема 6 учнів потребують безлактозного харчування та 4 учня дієти № 5. Водночас такі учні дієтичним харчуванням не забезпечуються, що порушує вимоги пункту 8.7 розділу VIII Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) від 20.02.2013 № 144 (далі – Державні санітарні норми).

У спальнях пансіону виявлено неналежний стан твердого та м'якого інвентарю, яким користуються учні. Зокрема, окремі тумбочки мають пошкодження, м'який інвентар є зношеним, а окремі унітази не обладнані сидіннями, що свідчить про неналежний стан облаштування приміщень для проживання дітей.

У порушення вимог пункту 3 частини 1 статті 42 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» вікна харчоблоку закладу не обладнано сітками від комах.

Усупереч пункту 2 частини першої статті 49 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» у холодильній

камері харчоблоку м'ясо та риба після відкриття упаковки зберігається у поліетиленових пакетах без зазначення строку, до якого його необхідно використати, що унеможливорює належний контроль за строками зберігання продукції та створює ризик її використання після закінчення допустимого строку зберігання.

У зв'язку з тривалими повітряними тривогами учні, які проживають у пансіоні, змушені перебувати в укритті закладу протягом тривалого часу, у тому числі в нічний період. Під час відвідування встановлено, що в укритті облаштовані двоярусні ліжка, при цьому відстань від верхнім ярусом ліжка до стелі становить близько 44 см, що не забезпечує належних умов для комфортного та безпечного сну дітей.

Незважаючи на наявність у закладі періодичних випадків отримання учнями тілесних ушкоджень, медичними працівниками не складається довідка про фіксацію тілесних ушкоджень (форма первинної облікової документації № 511/о) відповідно до вимог наказу МОЗ від 02.02.2024 № 186 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

У санітарних вузлах для учнів не передбачено спеціально обладнану кабінку для використання її особами з інвалідністю, у тому числі тими, що пересуваються на кріслах колісних, за допомогою милиць чи інших засобів, що порушує вимоги пункту 3.13 розділу III Державних санітарних норм та пункту 6.80 Державних будівельних норм «Будинки і споруди Заклади освіти» В.2.2-3:2018, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.04.2018 № 106 (далі – ДБН В.2.2-3:2018).

Окрім того, у закладі наявні необлаштовані пороги, що можуть ускладнювати безперешкодне пересування учнів з обмеженою мобільністю та інших маломобільних категорій населення, що порушує вимоги пункту 6.1.4 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018).

У порушення пункту 6.71 ДБН В.2.2-3:2018, а також пунктів 5.1.5, 6.1.1 та 6.1.2 В.2.2-40:2018 вхідна група закладу не забезпечує безперешкодного доступу до будівлі для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення: сходи при вході не продубльовано пандусом або іншим підйомним пристроєм.

Житлові кімнати учнів закладу розташовані на третьому та четвертому поверхах, при цьому ліфт або інший підйомний механізм відсутній, що не відповідає пункту 8.1 ДБН В.2.2-3:2018, пункту 6.1.8 ДБН В.2.2-40:2018 та унеможливорює проживання у закладі учнів, які відносяться до маломобільних категорій населення.

У порушення пункту 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018 сходи зовні та всередині будівлі не промарковані контрастними обмежувальними смугами по краю першої та останньої сходинки.

Під час відвідування встановлено, що у закладі здійснюється відеоспостереження, однак попереджувальні таблички або інші інформаційні повідомлення про його здійснення у місцях встановлення камер відсутні, що не відповідає вимогам пункту 12 Порядку реалізації експериментального проекту

щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до пункту 6 частини першої статті 13, пункту 9 частини першої статті 16, статті 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань науки, освіти, культури, фізичної культури і спорту, молоді та дітей, а також реалізація державної політики у зазначених сферах і здійснення контролю за додержанням вимог законодавства;

відповідно до пункту 15 частини другої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військові адміністрації на відповідній території здійснюють повноваження, зокрема із: управління закладами освіти, установами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними, підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення.

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити в межах компетенції заходів щодо усунення наведених порушень, а також причин і умов, що їм сприяють, та недопущення таких порушень прав учнів у подальшій діяльності Навчально-реабілітаційного центру № 21 Оболонського району м. Києва.

2. Вжити заходів щодо посилення внутрішнього контролю за належним виконанням посадовими особами покладених на них повноважень та забезпечення належної організації контрольної діяльності.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити мене, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

Додаток: звіт за результатами відвідування Навчально-реабілітаційного центру № 21 Оболонського району м. Києва на 15 арк.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Паршакова Ольга 050 967 95 51

